

« باسمه تعالی »

جای مهر

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم امتحانات: پایانی اول

نام و نام خانوادگی:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۴

پایه: دوازدهم رشته: ریاضی/انسانی

کلاس:

مدت زمان: ۷۵ دقیقه

شماره صندلی:

تعداد صفحات: ۳

نام دبیر: آقای خسرو

بارم	فرزندان خوبم با یاد خدا و ذکر صلوات بر پیامبر مهربانی‌ها و خاندان مطهرش به سوالات زیر با دقت پاسخ دهید.
	الف) قلمرو زبانی
۰/۵	۱ برای هر یک از واژه های مشخص شده یک معادل مناسب بنویسید: « باز زین بر گرده <u>کهرها</u> و کردها نهادند. هرکسی را راه ندهد و همه جایی <u>مأوا</u> نکند»
۰/۵	۲ برای واژه « طیلسان » یک هم معنی در بیت زیر بیابید: « مبارزیت ردا کرده سیمگون / مبارزی که سلاحش مخالب و چنگال »
۰/۵	۳ در کدام گزینه غلط املایی دیده می شود؟ الف) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است ب) بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرز شیر ارقند
۰/۵	۴ از میان واژه های درون پرانتز املای کدام واژه درست است؟ الف) هنگام مراجعه به بانک برای من (تدائی، تداعی) شد. ب) تن ز جان و جان ز تن (مستور، مسطور) نیست.
۰/۵	۵ در عبارت زیر یک غلط املایی بیابید سپس درست آن را بنویسید: « پس عشق از بحر این معنی فرض راه آمد. حیات از عشق می شناس.»
۰/۵	۶ در کدام گزینه غلط املایی دیده نمی شود؟ الف) لب و دندان ثنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی ب) گفت آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست پ) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق صابت قدم نداشت د) هر کسی از ظن خود شد یارمن / از درون من نجست اصرار من
۰/۵	۷ نقش دستوری ضمائر متصل را در بیت زیر مشخص کنید: « هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای»
۰/۵	۸ نقش واژه های مشخص شده را بنویسید: « تو <u>مشت</u> درشت روزگاری / از درد ورم نموده <u>یک</u> چند»
۱	۹ ترکیب های وصفی و اضافی را به ترتیب در عبارت زیر مشخص کنید: « نخستین روزی که از پاریز خارج شدم، سیرجان را آخر دنیا حساب می کردم. توقف ما در شهرامان و آتن طولی نکشید و تنها سرپری زدیم.»
۰/۵	۱۰ نوع « را » های به کار رفته در بیت های زیر را بنویسید: الف) « ببین آخر که آن پروانه خوش / چگونه می زند خود را به آتش » ب) « چو از شمعی رسد پروانه را نور / درآید پرنزان پروانه از دور »

۰/۵	۱۱	در دو جمله زیر، جمله ای با الگوی « نهاد + مفعول + مسند + فعل » بنویسید: الف) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. ب) عشق بنده را به خدا برساند. پس عشق از این معنی فرض راه آمد.
۱	۱۲	در بیت زیر یک گروه اسمی بیابید که وابسته ی وابسته داشته باشد، سپس وابسته وابسته را با ذکر نوع آن بنویسید: « بی گاه شد، بی گاه شد، خورشید اندر چاه شد / خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد »
		(ب) قلمرو ادبی:
۱	۱۳	در بیت زیر یک تشبیه با ذکر ارکان آن نشان دهید: انمره « ای مهربانتر از برگ در بوسه های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران »
۱/۵	۱۴	برای هر یک از آرایه های (تلمیح، جناس تام، حسن تعلیل) یک مورد در بیت های زیر بیابید؟ الف) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند ب) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش پ) تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردند
۰/۵	۱۵	همه آرایه های ذکر شده کدام گزینه در بیت زیر دیده می شود؟ « یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی » الف) تناسب، استعاره، پارادوکس، مجاز ب) کنایه، تشبیه، مراعات نظیر، حسن تعلیل
۰/۵	۱۶	هر یک از آثار سمت راست را به شاعر یا نویسنده ی آن در سمت چپ پیوند دهید، یک مورد بیشتر آمده است. الف) بخارای من ایل من / دکتر علی شریعتی ب) مثل درخت در شب باران. / شفیع کدکنی محمد بهمن بیگی
۰/۵	۱۷	درست یا نادرست بودن هر یک از گزینه های زیر را مشخص کنید: الف) بهار و فرخی یزدی از سراینندگان غزل اجتماعی به شمار می آیند. ☐ درست ☐ نادرست ب) « قصه های خسرو و شیرین » از آثار احمد عربلو است. ☐ درست ☐ نادرست
۰/۲۵	۱۸	یک بیت بعد از بیت زیر را بنویسید: « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی » « »
۰/۲۵	۱۹	بیت قبل از بیت زیر را بنویسید: « ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بیشماران »
۰/۲۵	۲۰	مصرع دوم بیت زیر را بنویسید: « پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند » /
۰/۲۵	۲۱	مصرع اول بیت زیر را بنویسید: « / بالله کز آفتاب فلک خویرتر شوی »

	پ) قلمرو فکری:	
۰/۵	مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ « عاشقان کشتگان معشوقند / بر نیاید ز کشتگان آواز »	۲۲
۰/۵	با توجه به عبارت « در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود، که با خود نباشد و خود را ایثار عشق کند - عشق آتش است، هر جا که باشد جزاو رخت دیگری نهد.» الف) شرط عاشقی چیست؟ ب) چرا گوینده عشق را به آتش مانند کرده است؟	۲۳
۰/۵	با توجه به بیت زیر مفهوم مصراع دوم را بنویسید: « واین نغمه محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقیست آواز باد و باران »	۲۴
۰/۵	با توجه به عبارت « و کرانه های فرات خط از کرانه رود تیر می خواندند.» به ترتیب منظور از کرانه های فرات و کرانه رود تیر چیست؟	۲۵
۰/۲۵	کدام بیت در توصیف شکل ظاهری قله دماوند نیست؟ الف) تو قلب فسرده زمینی / از درد و ورم نموده یک ب) خاموش منشین سخن همی گوی / افسرده مباش خوش همی خند	۲۶
۰/۵	نویسنده در عبارت زیر به کدام حالت یا ویژگی درختان اشاره دارد؟ «درختانی که سالیانی دراز سر بر شانه هم داده‌اند آب را تا باغستان مشایعت می‌کنند.»	۲۷
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر چه عاملی را شرط تعالی می‌داند؟ « صد تیر جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند »	۲۸
۲/۵	جمله های زیر را به نثر روان برگردانید : الف) بر خلاف حال پامان به ده باز بود. ۰/۲۵ ب) یک روز دنیایی به روم چشم داشت. ۰/۵ پ) ای عزیز پروانه قوت از عشق آتش خورد. بی آتش قرار ندارد. ۰/۷۵ ت) در بحر مکاشفت مستغرق شده بود. ۰/۵ ث) دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بر دارد. ۰/۵	۲۹
۲/۵	بیت ها و مصراع های زیر را به نثر روان امروزی برگردانید: الف) گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست ۰/۵ ب) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ۰/۲۵ پ) نی حریف هرکه از یاری برید / پرده هایش پرده های مادرید ۰/۷۵ ت) با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند ۰/۵ ث) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت ۰/۵	۳۰
۲۰	پیروز باشید _____ خوشنو. دی ماه ۱۴۰۰	
	نمره با عدد با حروف امضا و تاریخ	

الف) قلم و زبانی ! ۱- اینب سرخ تیره	جا - مکان	۲- ردا	۳- ب
۴- الف) تدایحی (ب) مستور	۵- مستور	۶- ب	۷- مفعول / مضاف الیه / ۸- منذ / قید
۹- وصفی بخین روز - آخردنیا	اضافی نه امان - شهر آتن	۱۰- الف) مفعول (ب) حرف اضافه	
۱۱- آن را عشق خوانند	۱۲- خورشید جان عاشقان (مضاف الیه مضاف الیه)		
ب) قلم و ادبی: ۱۳- (ق) مانند برگ هسی / متیخود ستاره صمیمیت / صمیمیت	۱۴- الف) جناس (نام) ب) تلمیح	پ) (صن تعبیر)	
۱۵- الف	۱۶- الف) (محمد بن بیگ) ب) (شعیب کدکن)	۱۷- الف) (دیرست) ب) (نادرست)	
۱۸- خواب و خوراک زرد تیره خویش دور کرد / آندگه رسی به خویش که بی خواب و خوراک شوی			
۱۹- باز آ که در هواست خاستن جنونم / فریاد بر انگیزت از سنگ کوهاران			
۲۰- دیوار زندگی را زین گونه یاد داران	۲۱- کر نور عشق حق به دل دجانت ارفند		
پ) قلم و فکری: ۲۲- تسلیم مطلق شدن در عشق / جان فشان در عشق	۲۳- الف) ترک خود گفتن / فدای عشق شدن		
ب) چون خرد و حوا و در تنور نابود می کنند	۲۴- تا پایان هسی - نایب است		
۲۵- مردم و حکومت حالتی فرا حکومت رم باستان	۲۶- ب	۲۷- اینوهی در سخنان	
۲۸- تحمل سستی و مرارت			
۲۹- الف) برخیزد الان به ده آمد و رفت در چشم	ب) زمان در قدیم همه نوجوانی به روم بود و از آن انتظار داشتند		
پ) ای عزیز زندگی بیروانه به عشق آتش بسگی دارد و بدون معشوق خود (آتش) آرام و خراب ندارد			
ت) در دریای کثرت و تنوع عرفان هر صفتی است (ب) به امید بر آوردن شدن حاجت به درگاه خدا دست در بالا گرفته و عالم را			
۳۰- گفت مثل دین با دارن پول در ستوه حل نمی شود			
ب) من چنان آسایش دارم که حتی جسدی (پارچه مقدر) هم این آسایش مرا ندهد			
پ) من هم عاشقان از معشوق دور افتاده اند که بانوای خود را از عاشقان رافاش می کنند			
ت) آنقدر بالا رفته است که به خورشید و سیاره مشتری رسیده است			
ث) رسم سلوک عرفان را از پیر و مراد (شیخ ما) فرا گرفته است			

پیر و مراد رسیده است

نوع: